

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

Investitura și înscăunarea

Î. P. Sf. Mitropolit Nicodem al Moldovei și Sucevei.

În ziua de 30 Ianuarie a avut loc investitura, iar în 3 Februarie a. c. înscăunarea I. P. S. Mitropolit Nicodem al Moldovei și Sucevei. Este evenimentul bisericesc și național cel mai de seamă al acestui an, care a stârnit în jurul lui interesul neobicinuit al tuturor ținuturilor României. Și cu drept cuvânt. Căci împrejurările tulburi și agitate în care se găsește biserica Moldovei, ca și figura proeminentă a noului Mitropolit, au imprumutat acestui act mare o semnificație particulară. Au arătat-o limpede și elocvent cuvântările născute, rostite cu aceste prilejuri de către M. S. Regele, Preafericitul Patriarh Miron, noul Mitropolit Nicodem, Mitropolitul Nicolae al Ardealului, dl. Al. Lapedatu Ministrul Cultelor ș. a. Ele au

Cuvântarea Î. P. S. S. Mitropolitului Nicodem.

SIRE,

Din mâinile neuitatului Vostru Unchiu, Carol I cel înțelept, întemeietorul Regatului Român, am primit toiaagul pastoral al eparhiei Hușilor.

Regele Ferdinand I cel „loial“, întregitorul de țară și de neam și nemuritorul Vostru Părinte, mi-a încredințat sarcina de arhiepiscop al Basarabiei. Trebuia să legăm Biserica iubitei fiice a bătrânii Moldove de biserica Regatului. Se întorcea cu dor la patria mamă; noi aveam să o primim cu dragoste.

Primesc astăzi, Sire, cu prea respectuoasă și adâncă recunoștință, din augustele mâini ale Regelui înouitor de Țară, Voevod al culturii naționale, toiaagul pastoral al Mitropoliei Moldovei.

Sarcina de cărmuitor duhovnicesc și de arhipăstor a fost totdeauna grea. Cu deosebire grea mi se înfățișează ea astăzi. În mijlocul frământărilor și prefacerilor, care se petrec pretutindeni. Prăbușiri de state și noui alcătuirii sociale au stârnit un grozav colb anarhic, care a întunecat atmosfera sufletească. Prin ruine aleargă, îndurerăți și însetați de bine, toți cei ce stăruiesc întru viață. Fericită-i, mai presus de toate, sarcina aceluia care

dat un cadru înălțător, veridic și meritat, așa cum impunea o frumoasă tradiție cam uitată, orânduiri noului ocârmuitor religios al Moldovei glorioase. La București ca și la Iași s'a resimțit puternic acel suflu înouitor, pe care îl așteaptă cu toții nu numai în Biserică, ci și în viața generală a Statului: spiritualitatea creștină. Părintele Mitropolit Nicodem ni s'a descoperit, și la vârsta înaintată ce o are, ca o minunată forță duhovnicească, cu o impresionantă frumusețe de gândire și oratorie cuceritoare. Alături de discursul regal — un adevărat și înțelept program pentru Biserică — redăm și cuvântarea I. P. S. Nicodem dela investitură, recomandându-le cu toată stăruința atenției clerului nostru eparhial.

știe lămurii, la răspântie, drumul însemnat strălucitor de Evangelia Domnului nostru Isus Hristos.

Cea dintâi pricină a sbuciumului vremii este de bună seamă despărțirea de tradiție. În goana după idealuri și întocmiri noi s'a mers fără zăbavă prea iute și în neorânduială. Trecutul, temelie clădirii sociale și izvorul orientărilor alese, a rămas departe în negura uitării.

Vin, Sire, la scaunul Moldovei din cetatea tradiției bisericesti și naționale. Ani mulți de-a rândul mi-a hărăzit Dumnezeu să ascult învățătura amintirilor, care trăesc în încăperile, unde-au izbândit cei ce și-au dăruit munca pentru înălțarea Moldovei, la vremea când Țara a putut vorbi în numele românilor de pretutindenea și al întregii creștinătăți. Am trecut dimineața și seara, mergând la Sf. slujbă, în biserica Marelui Ștefan, cu ochii țintiți la piatra de mormânt a lui Teoctist Mitropolitul, glas puternic în pragul ținutului de rugăciune și de mireasmă duhovnicească a șase sute de ani de nobilă înălțare sufletească.

În biblioteca mănăstirii dela Neamțu trăesc încă mărturiile de muncă și înțelepciune a unei lumi de cărturari.

Din loc în loc, pe rafturile, sărăcite de urgia întâmplărilor, un loc gol îmi aduce înaintea ochilor Evanghelia dela Oxford a lui Ureache și Căndea, monument de artă, care mărturisește o civilizație, ori manuscrise pe pergament înflorat de vechi Evanghelii ale veacului XVI, ori opera lui Teofilact. Câtă fericire aș întâmpina, Sire, dacă Dumnezeu mi-ar îngădui să fiu călăuză și indemn credincioșilor mei prea-iubiți în lumea aceasta de viață aleasă.

Porunca cea mare a vremii este, de sigur, cultura, Sire. M. Voastră ați ales, în clipa binecuvântată a urcării pe tron, dintre atâtea loznici între care se îndoeste dorul de bine al fiecăruia, pe cea mai nobilă: promovarea culturii și răspândirea ei. Regelui culturii i-se aduce cea mai respectuoasă și entuziastă închinare. Rog pe M. Voastră să o primească și pe aceea a unui suflet smerit, crescut în mireasma cărții bisericesti și a dorului de lumină. Și mai ales, Vă rog prea respectuos, Sire, să priviți cu bunătate la năzuința noastră hotărâtă de a ajuta din răspuneri învățătura clerului și lumina poporului din eparhia noastră, și de a zori mereu către hotarele unei lumi ajunse mai aproape de Domnul, cu ajutorul cărții mântuitoare.

SIRE,

Mănăstirea Neamțului a fost marea noastră mănăstire domnească. La noi au învățat fiii de Domn și au primit îndreptări oameni, cari au strălucit în istoria neamului românesc.

Răspunsul M. Sale Regelui.

Inalt Prea Sfinția Ta,

Incredințându-ți astăzi cărja arhiepiscopală a Moldovei te așezi pe scaunul mitropoliei care a fost cinstit de atâtea fețe de seamă ale Bisericii noastre, care au făcut fala neamului.

Mitropolia întemeiată la 1392 ca o afirmare a ființei politice a statului moldovenesc, fără șovăială în decursul veacurilor a slujit cu sfințenie credința și Patria.

Nici o altă eparhie pe pământul fostelor principate unite

„Prin credință Moise, când s'a făcut mare, n'a vrut să fie numit fiul fiicei lui Faraon, ci a vrut mai bine să sufere împreună cu poporul lui Dumnezeu, decât să se bucure de plăcerile de o clipă ale păcatului.“

Evrei 11, 24—25.

Neamțul este și astăzi mănăstire domnească, fiindcă păstrează cu smerenie în conștiința ei închinare, dragoste și devotament preacurat către îndreptătorul întregii României.

Pe calea izbânzilor naționale și pentru istorie, lumina o poartă M. Voastră. Nădăduesc și rog ferbinte pe Dumnezeu să-mi ajute, Sire, să limpezesc pentru fiecare din păstorii mei lecția cea mare și porunca, pe care mi-am sădit-o în inimă glaurile cu autoritate din vechea monastire domnească, de unde m'a chemat nemărginita bunătate a lui Dumnezeu.

Mitropolit al Moldovei, în puterea voei Celui Prea înalt, cu consensul nespus de împovărat pentru mine al Românilor ortodocși din Eparhia Moldovei și al onoratului Congres Național, care a socotit prea sus nevoia mea, cer voe M. Voastre să-i exprim recunoștința mea adâncă pentru a fi binevoit să-mi întărească alegerea și să-mi încredințeze toiaagul păstoresc al Moldovei.

Dăruiți-mi, Vă rog, Sire, și încrederea, care să-mi ajute întru purtarea sarcinii mele.

Cu sufletul închinat lui Dumnezeu, voi îndrăzni atunci și eu să muncesc din răspuneri și să nădăduesc cununa, pe care a făgăduit-o Mântuitorul acelora, ce-i vor fi credincioși până la moarte.

Fericirea și viața Maiestății Voastre sânt cheazăia neamului întreg.

Să trăiți, Sire, ani mulți cu glorie, în deplină sănătate.

Să trăiască glorioasa noastră Dinastie, de-apururi a Țării.

În veci, cale cu spor creștinesc sfintei noastre Biserici ortodoxe.

Trăiască România!

în 1859 n'a ilustrat mai puternic, că biserica și țara fac una.

Dar nu numai pe acest teren al apărării politice această eparhie și-a îndeplinit pe deplin rolul, ci și pe acela al păstrării și dezvoltării culturii naționale.

Toți vlădicii, fie ei de neam domnesc ca Teoctist și Gheorghe Movilă, fie boieri ca Teodosie Barnoschi, fie ei țărani ca Varlaam, au slujit și muncit pentru aceeaș cauză. Dar încă câte figuri uriașe ale trecutului nostru cultural au cinstit scaunul ce-l ocupați azi. Dosoftei, primul

nostru poet, Paisie care a făcut așa de mult pentru biserica noastră și acela al cărui nume va rămânea vecinic legat de luptele pentru ridicarea neamului, Veniamin Costache, luminos reprezentant al acelei generații de patrioți dela începutul veacului trecut.

Și în această înșirare nu putem uita pe acela pe care ești chemat a-l înlocui, pe Pimen, mitropolitul războiului, mitropolitul întregirii neamului.

Iată-ți înaintașii pe care ești chemat prin votul congresului național bisericesc a le duce opera mai departe. Cu deosebire plăcere te scut astăzi ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei. Felul cum ai păstorit în trecut este cea mai sigură făgăduință a felului cum vei ști să-ți faci datoria mâine.

Ieșit din tagma monahicească ai făcut studii și ai întocmit scrieri, cari te înfățișază tuturor ca un cărturar al bisericii noastre; trecând pe la direcția seminarului din Galați ai fost pregătitor de preoți.

Pe urmă trecerea I. P. S. Tale la Vicariatul Mitropoliei Moldovei, la Episcopia Hușilor și la arhiepiscopia Basarabiei, ni te-au arătat ca un adevărat păstor al eparhiilor ce le-ai condus.

În anii din urmă, ca părinte bisericii de altă dată, te-ai retras la mănăstirea Neamțului, această podoabă a locașurilor călugărești ale țării. Ca egumenii din vremurile marilor voievozi ai condus cu înțelepciune Neamțul, ai muncit din răspuneri ca strălucirea de altădată să revie, ca acele chilii cari au cunoscut spirite alese ca Paisie, ca acolo unele a fost vestita tiparniță, să lucească din nou soarele bisericii noastre ortodoxe.

Toate acestea ne dau încredere în I. P. S. Ta, încredere în munca înțeleaptă ce-o vei depune în aceste zile, când se cere dela biserică așa de mult, și în care adevărata credință este atât de uitată.

Frumoaseleilde ale trecutului trebuie să-ți fie vecinic îndemnul cel mai viu, pentru opera grea la care ai fost chemat.

Biserica astăzi trebuie să reînceapă să-și trăiască adevăratul ei rol, și acest rol nu poate să și-l îndeplinească, decât prin energia și înțeleapta îndrumare a conducătorilor ei.

Viața astăzi nu mai e contemplativă ca în vremea marilor ierarhi premurgători ai I. P. S. Tale; astăzi se trăiește intens, se trăiește repede, agitat; biserica trebuie și ea să urmeze cu vremea, ea nu mai poate fi numai contemplativă, ea trebuie să devie vie, să se afirme cu pu-

tere în fața nevoilor vieții moderne.

Ca Vlădică așa de bine pregătit în cele ale bisericii, vei putea cu mare ușurință să îndeplinești această sfântă datorie episcopală.

Se aud multe plângeri, că alte credinți ne copleșesc. Aceste plângeri trebuie să devie serios îndemn pentru păstorii bisericii noastre.

Toți acei cari îi aparținem trebuie să ne dăm mâna, să muncim cu putere la reînălțarea și la ridicarea credinții noastre ortodoxe române.

În trecut așa de strânse au fost legate aceste noțiuni, patrie și credință, încât ele fac parte integrantă în efortul de progres al României.

Datoria aceasta incumbă mai ales conducătorilor și credincioșilor bisericii, colaborarea strânsă și desăvârșită încredere între aceste două elemente componente ale ei este mijlocul prin care se va atinge acest înalt scop.

Biserica nu este un element material al statului, ci numai unul moral, deci ea trebuie să se întoarcă la rostul ei și I. P. S. Ta va trebui să vegheze în ori ce clipă asupra intereselor eparhiei, și numai de acest gând trebuie să fii mână.

Politica și alte interese materiale n'au ce face în biserică.

Grija cea mare trebuie s'o pui în alegerea parohilor, căci ei sunt aceia cari fac ca biserica noastră să fie vie și respectată. Cu cât ei vor fi reprezentanți mai demni și mai convinși ai instituției, cu atât ea va prospera mai salnic și își va îndeplini rostul de întăritoare a sufletelor și de sprijinitoare a culturii.

Ai grije de preoți și în alegerea lor nu te lăsa să fi condus, decât de conștiința-ți episcopală.

Venit acolo la Iași din chiliile Mănăstirii Neamțului vei ști de sigur să ridici și nivelul mănăstirilor noastre. Ele nu trebuie să fie asiluri de pensionari, ci adevărate focare de muncă și de lumină culturală, așa cum au fost ctitoriile domnești din trecut. Din zidurile lor strămoșești trebuie să iradieze puternic peste toată țara strălucirea unor gânditori și unor propovăduitori ai seminței cele bune.

Mai mult ca ori când, parabola Mântuitorului despre semănătorul este actuală, dar nu trebuie să ne speriem de pământul neroditor; ca și în agricultură, trebuie să învățăm să ne pregătim ogorul ca să încolțască cât mai roditor lanul.

I. P. S. Ta și ceilalți ierarhi sunteți sămănătorii, tot restul clerului sunt plugarii și muncitorii pământului, cari vă

pregătesc ogoarele, deci încă odată recomand cu căldură grija pentru aceștia.

Cuvintele calde ce Mi le-ai adresat, și pentru cari mulțumesc I. P. S. Tale din tot sufletul, Imi dau toată încrederea de felul cum vei pricepe să-ți îndeplinești misiunea.

Și plecând la Mitropolia Moldovei să fi sigur, că te voi urmări cu deosebit interes și să

știi, că în această operă de ridicarea și întărirea sfintei noastre biserici ortodoxe românești atât I. P. S. Ta cât și toți ceilalți ierarhi veți putea să vă sprijiniți întotdeauna pe Mine.

Cel Atot puternic să te binecuvinteze cu har în calea pe care pășești, cât și pe întregul popor al Moldovei care îl vei păstori.

La reforma învățământului teologic.

— Propuneri bizare. —

Revista bisericească „Viitorul” — cea care cere mereu desființarea autonomiei actuale — dă în suplimentul ei dela Anul nou un proiect al învățământului teologic, întocmit de către „Asociația prietenii Seminarilor”. Autorii pledează pentru menținerea Seminarilor și Facultăților, cu excluderea Academiei ardelenice. Să vedeți însă, ce sistem de organizare sui generis. Chiar în punctul 1, se afirmă, că seminariile trebuie menținute pentru motivul, că sunt școli secundare speciale merite să formeze de timpuriu pe viitorii clerici. Dar numai decât în punctul 2, autorii se întorc și zic, că seminariștii ne mai putând fi hirotoniți, decât dacă au și Facultatea, cer reducerea programei la aceea a liceului, cu dreptul absolvenților de a fi primiți direct la *bacalaureat*. Așa dar, Seminarul tot nu rămâne școală specială, ci devine în fapt un liceu. Atunci n'ar fi mai util să vorbim sincer dela început, și să spunem: vrem liceu bisericesc?

Dar organizarea seminarului? Autorii au formule curat caragialești. Deși e vorba de o școală perfect bi-

sericească, totuș conducerea ei didactică și administrativă este trecută în mâna Statului, bisericii rămânându-i numai sarcina internatului cu educația religioasă. Numirea directorului și a profesorilor se face de Minister, iar direcționarea seminarilor de un Consiliul central permanent de pe lângă acelaș Minister.

Să ni se dea voie să zimbim în fața unor asemenea ciudățenii. Căci a scoate Biserica din dreptul evanghelic de a-și pregăti preoții ei, și a atribui puterii laice a Statului, este cel puțin o concepție regretabilă.

De îndată ce legea actuală de organizare, atribuie Bisericii conducerea școlilor teologice, nu înțelegem zvârcolirea unor cercuri din Capitală și în speță a unei reviste bisericești pentru asemenea proiecte, din capul locului condamnate.

„Ori ce muștr. re la ceasul ei nu pare că e de bucurie, ci de întristare, dar mai pe urmă dă celor încercați cu ea roadele păcii și ale dreptății.”

Evrei 12, 11.

Cămin cultural în țara moșilor.

Ziua de 20 Decembrie 1934, înseamnă pentru comuna Mogoș jud. Alba o zi în care toate forțele intelectuale ale celor 5 sate mari ce formează Mogoșul, s'au contopit sufletește într'o singură mișcare laudabilă, aceea de a pune bazele unui cămin cultural în aceste ținuturi, unde se simte foarte multă lipsă de carte românească.

Întrunirea din localul școlii primare Mogoș-Miclești, unde s'au votat statutele și regulamentele noului focar de lumină, merită să fie relevată prin interesul și râvna ce a arătat-o fiecare pentru emanciparea comunei Mogoș.

S'a observat unirea puterile didactice cu cele ale corpului clerical de ambele confesiuni și lângă ele fruntașii economi, comercianții, episcopii, cantorii etc. ca să urmărească un singur ideal: lumină pentru popor.

Cu aceste fericite gânduri adunarea a ales un mare comitet de conducere sub prezidenția Pr. If. Bordea.

După constituire, s'a colectat un prim fond pentru primele cheltuieli ce trebuiesc făcute cu agendele că-

minului și s'a adunat frumoasa sumă de 1200 Lei.

Scopul acestui cămin este:

Înălțarea culturii poporului din Mogoș prin diferite mijloace morale, ca serbări, conferințe, producțiuni artistice, petreceri, expoziții și în fine ori ce alte organizațiuni legale, cari vor contribui la prosperarea literaturii și culturii atât spirituale cât și economice a comunei Mogoș.

Totodată apelăm la bunii Români ce vor să sprijinească opera națională-culturală ce-o urmărește acest cămin pentru cel mai vitreg popor al moșilor, să ne ajute cu ce poate: bani, cărți, ziare, reviste și ori ce alte publicații folositoare pentru cultura poporului.

Toate se vor trimite pe adresa: Căminul cultural „Lumina” comuna Mogoș jud. Alba.

CORRESPONDENT

Căci buzele preotului trebuie să păzească știința, și din gura lui se așteaptă învățătură, pentru că el este un sol al Domnului oștirilor.

Malahia, 2, 7.

CONFERINȚĂ

Harnicul și apreciatul profesor dela Seminarul pedagogic, dl Sofron Vlad, a vorbit Marți seara în 5 I. c., în cadrul conferințelor profesorilor secundari, despre: „Educația religioasă”, un subiect de un interes general.

În cuvinte frumoase, ne-a prezentat icoana educației religioase, a copiilor în familia romană, în care însuși tatăl făcea pe preotul. Cât de departe suntem astăzi, de acea familie! Astăzi, toți din familie, tată, mamă se îngrijește atât de mult de educația trupeză și nu se folosesc de nici un mijloc pentru educația sufletească. Cauza e, că din familia creștină, lipsesc preocupările de ordin religios. Nu se cunosc principiile fundamentale ale Evangheliei. Atâția chiar dintre marii învățați, cu diplome, nu cunosc Cartea sfântă. Biblia nu e cunoscută, nu e cetită de familia creștină. Deci preocupări religioase nu se pot naște, decât, dacă aprofundezi principiile religioase ale Sf. Evangheliei. — Lumea în schimb, aleargă după o lectură atât de laică.

Vorbește apoi, cum se prezintă copilul din punct de vedere sufletec. Sufletul copilului e foarte aplicat și influențat de mediul înconjurător. El produce și imită gesturile părinților. Clavi: „Dacă mediul e ateu și copilul devine ateu”. Pedagogii ca Rousseau spunea, că educația religioasă să se înceapă la 15 ani, iar Kant spunea, că la 18 ani. Dar sentimentul religios pulsează în sufletul copilului și trebuie dat răspuns despre Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sf. Duh. Cât de creștinesc și înălțător e ingenuncherea părinților împreună cu copiii la rugăciune. Și mai ales, neștearsă rămâne educația, dată de mamă copilului. Influenței materne i se datorește rolul ce l-a jucat fer. Augustin, Gr. de Nazianz,

Gr. de Nissa, Andrei Șaguna etc. în Biserică.

Al doilea factor de educație religioasă e școala. Astăzi suferim de o școală prea laică, care rupe cu Biserica. În sălile de cursuri, pe coridoare lipsește chipul Celui mai mare binefăcător al omenirii, chipul Domnului nostru Isus Christos. Mai ales în Franța, se poate vedea deosebirea între educația, ce o dă școala laică și congregația bisericească. Rezultatul e 80% față de 15%, criminali. Apoi educația copilului nu se face prin formele săci, ci învățătura creștină să fie trăită, să fie vie în sufletul celui ce-o predă.

Ca încheiere vorbește despre criza morală și criza religioasă. De o criză religioasă suferim astăzi și de remediul reia acestuia depinde și remediul celorlalte. Pe calea cea bună să îndreptăm pe copil ca să se simtă bine Biserica în Școală.

Acum e un an, de când P. C. Părinte Gala Galaction, profesor la Facultatea Teologică din Chișinău, a ținut la Fundația Dalles din București, o conferință despre: „Copii noștri”, vorbind tot despre educația ce ar trebui s'o dea profesorii copilului de liceu.

Din această conferință a tras trei concluzii și anume:

1. Să ducem Biserica la Școală adecă bine ar fi dacă fiecare Liceu ar avea barem o capelă în corpul clădirii sau aproape de el.

2. Să mergem cu copilul în mijlocul naturii și acolo să cetim pagini din Cartea sfântă, văzând și întărindu-ne în atotputerea și în atotmăreția dzeiască.

3. Să ne străduim să împăcăm Religia cu Știința.

Multe conferințe de acestea ne-ar trebui astăzi, ca să-i apropiem de Dumnezeu și pe cei cari sunt departe.

UN ASISTENT

INFORMAȚIUNI

Două constatări importante ale I. P. S. Mitropolit Nicodem. În cuvântarea foarte frumoasă de înscăunare noul Mitropolit al Moldovei a făcut două constatări prețioase, pe cari e bine să le subliniem. Una cu privire la Biserica din Ardeal: „Trecând munții în Transilvania, am luat exemplu pe Mitropolitul Șaguna. Acolo s'a păstrat, în cele mai bune condițiuni, cu toată opresiunea, legea, neamul și credința strămoșească, astfel ca într-o grădină plină cu tot felul de pomi roditori”. Iar cealaltă în legătură cu importanța mirenilor în Biserică: „ori cum ar fi, cu prilejul alegerii de mitropolit s'au desmintit unele păreri și iau loc alte concepții: că biserica trebuie dusă de toți împreună, nu numai de fețe bisericești. Se mai desminte de asemenea și

faptul, că tineretul să ia locul bătrânilor”.

Conferințele Extensiunii Academice. În ciclul conferințelor organizate de Asociația profesorilor dela Academia Comercială, va vorbi Duminică 10 Februarie c. ora 11^{1/2} a. m. dl prof. Dr. Sebastian Nicolau despre: Perspectivele industriei românești din Ardeal! Conferința are loc în sala festivă a Academiei Comerciale (Str. Șaguna 11).

† **Constantin Bacalbașa.** Marți 5 Februarie c. s'a stins din viață, după o scurtă suferință, bătrânul ziarist dela „Universul”. Știrea a impresionat adânc, deoarece ce defunctul a fost unul din cei mai de seamă reprezentanți ai presei românești, pe care a servit-o timp de peste 4 decenii cu talent, pricepere și devotament excepțional. Temperament viu și combatant, el se atașase în tinerețe ideilor socialiste, ca mai târ-

ziu să se consacre cu tot sufletul exclusiv ideii naționale și triumfului ei în toate domeniile vieții noastre publice. A scris și câteva volume despre Bucureștii de altă dată. Moartea lui lasă regrete unanime. Odihnească în pace.

Se închid mănăstirile dela Atos? Ziarele au răspândit știrea alarmantă, că Guvernul din Atena ar fi luat hotărârea gravă de a închide toate mănăstirile de pe muntele Atos, urmând să li se dea o altă destinație. Din fericire, un comunicat Oficial dă cea mai hotărâtă desmintire acestui svon fals și interesat, accentuând că existența republicii atonite este garantată în chip special printr'un articol din Constituție.

Idei greșite. În Memoriul înaintat Guvernului cu privire la pensionarea preoților, conducătorii Asociației Generale a Clerului din Capitală, riscă afirmațiuni și soluții cu totul greșite. Așa de pildă pretind, că pensionarea din oficiu echivalează cu înlăturarea dela exercițiul preoției și deci cu *decăderea din har* — afirmațiune care înscamnă o enormitate, căci harul este indelebil. A doua, se propune ca numirea și transferarea preoților să se facă la vechime, după un tablou al parohiilor vacante din întreaga țară, întocmit de Ministerul Cultelor. Dar aceasta ar însemna desființarea autonomiei bisericești de astăzi. Ceea ce, pentru oameni cu judecata normală este cu totul exclus.

O calomnie stupidă. Citim în ziare, că dl Z. Păclișanu, ținând la București o conferință sub egida *Agru-lui*, și-a permis, fără nici o legătură cu subiectul dezvoltat, să reediteze o veche calomnie blăjană împotriva Mitropolitului Andrei Șaguna. Ci că nemuritorul conducător de neam ar fi introdus limba maghiară în procesele verbale ale consistorului său. Încă la 1909 eminentul istoric și academician I. Lupăș a spulberat definitiv această ignobilă acuză, în broșura „Un răspuns detractorilor lui Șaguna”, calificându-o drept „un neadevăr sfruntat”.

În schimb, marele istoric unit Al. Papiu Ilarian are cele mai grele cuvinte de osândă în „Istoria Românilor din Dacia superioară” contra Episcopului Ioan Lemeni dela Blaj, care tocmai el s'a făcut vinovat de încercarea criminală de a introduce limba maghiară — nu în oare cari procese verbale — ci chiar în sf. cărți bisericești. Prin urmare mai domol cu infamiile domnule Păclișanu. Căci noi avem și alte probe.

Și Ungurii cer plebiscit. Era de prevăzut, că după plebiscitul din Saare, o să vie și Budapesta revizionistă cu cererile ei nesăbuite. Presa lor, ba chiar și Parlamentul, comentând evenimentul internațional

dela 13 Ianuarie c., pretinde să se instituie asemenea votări populare și în Ardeal, Slovacia și Croația, în credința că ele vor fi favorabile Ungariei. Dar analogia nu se potrivește de loc. Pentru Saare plebiscitul era prevăzut chiar de tratatul de pace, pe când la noi votul îl dăduse adunarea națională din Alba-Iulia dela 1 Decembrie 1918. Iar acest vot istoric a fost consfințit prin tratatul dela Trianon. Prin urmare, chestiunea este limpezită. Și revizionistii să-și puie pofta 'n cuiu. Sau cred cumva că printr'un nou plebiscit *Românilor* ar cere să revie iar în robia *ungurească*? Ce închipuiri demente!

Reforma învățământului profesional. Ministerul Instrucțiunii publice cercetează de câteva luni memoriile și studiile cu privire la noua reformă a școlilor profesionale. După ascultarea tuturor competențelor și organelor interesate, s'a întocmit acum un proiect de lege, care va fi supus debaterii Parlamentului încă în sesiunea actuală. Nădăjduim, că reforma va însemna un pas hotărâtor în organizarea culturii noastre.

În slujba păcii. Presa vorbește pe larg de acordul franco-britanic încheiat zilele trecute la Londra. Deși clauzele lui nu s'au dat publicității, se afirmă însă, din partea ambelor guverne, că securitatea Europei și pacea lumii au câștigat un nou scut de apărare. Cum primejdia unui război poate veni astăzi fulgerător prin flotile aeriene, Franța și Anglia au convenit să-și vie rec proc în ajutor în caz de atac cu avioanele. Și au invitat și celelalte state să accepte această sugestione, spre a se ajunge la un acord general european.

Noul vicar capitular dela Blaj În urma morții regretatului mitropolit al Blajului Dr. Vasile Suci, s'a impus alegerea unui vicar capitular, care să conducă arhidieceza pe timpul sedisvacanței. A fost ales păr. canonic Dr. Victor Macaveiu.

Apel semnificativ. Comitetul pentru ocrotirea studenților universitare din Cluj publică un apel, prin care roagă fostele studente să restituie sumele împrumutate, spre a se putea veni și în ajutorul altor studente sărace, dar merituoase. Sumele datorate se ridică la cifra respectabilă de peste 7 sute mii Lei. Înțelegem mizeria de azi, dar morala e mai presus de ea. Obligațiunile se cer respectate, astfel tinerimea pierde dreptul la ocrotirea societății.

Falsuri uniute. „Telegraful Român” din 3 I. c. demască un fals grosolan al „Unirii”, care prin colaboratorul ei dl Ion Cepariu, își însușește calomnia iezuitului Nilles împotriva regretatului profesor Dr. I. Crișianu dela Sibiu. Anume, că acesta ar fi declarat însuș în teza sa de doctorat despre unirea din 1700, că facultatea din Lipsca ar fi refuzat tipărirea ei, fiind o lucrare nulă. Ei bine, Crișianu a scris negru pe alb, tocmai *contrarul*: că facultatea a aprobat chiar partea privitoare la *unire*, ca una ce era perfect documentată. Însă uniaților le este urgisită, fiindcă dovedește falsitatea actelor dela 1700. Și atunci se explică ușor îndrăznețiile valeților minori de pe la Blaj și Beiuș.

BIBLIOGRAFIE

Viața Ilustrată. Anul II. Nr. 2. Sibiu. Director Nicolae Colan. Închinat amintirii revoluției lui Horia, dela a cărei izbucnire se împlinește luna aceasta un veac și jumătate, acest număr cuprinde o serie de articole, poezii și ilustrații cari desfată sufletul și imaginația. O recomandăm insistent cititorilor noștri. Abonamentul anual 260.

*

„*Revista Teologică*“ Nrul 1—2. Anul XXV. Număr festiv în 144 pagini, scos cu ocazia împlinirii unui sfert de veac dela înființarea revistei.

Cuprinde: I. P. S. Mitropolit Nicolae, Cum am întemeiat *Revista Teologică*; Pr. Nic. Colan, Un sfert de veac; Arh. P. Morușca, Biserica și cultura poporului; I. Lupaș, Încă un vlădică din Transilvania intrat în legendă; Seb. Stanca, Cărți călătoare; I. N. Lungulescu, Concepția creștină a dreptului; D. Stăniloae, Pentru depășirea individualismului și a socialismului; Pr. Aurel Radu, Aspectul religios al comunismului rus; On. Ghibu, Problema personalității juridice a ordinilor religioase catolice din România; V. Lazar, Din arhiva fostului corp XII de armată austriacă (Sibiu); Pr. Il. Felea, Profețiile Mântuitorului; Prof. N. Neaga, Întâiul loc trinitar din Sf. Scriptură; Gr. Marcu, Câteva note asupra configurației monahismului atonit actual; I. Beletuță, Documente istorice și doctrinale; Prot. I. Dăncilă, Un nou apostolat; N. Vonica, Unirea din urmă; L. Bologa, Morala creștină în lumina psihologiei; Ec. A. Cosma, Căutând pe marele liberator între teosofi; Prot. I. Crăciun, Într'un stat național o singură biserică națională; Candid Popa, Cum am învățat eu cântările bisericesti. Mișcarea literară și cronică. — Ne asociem din toată inima la această serbătoare, care este o biruință a muncii și spiritualității ortodoxe. Îi urăm revisiei acelaș drum glorios în al doilea sfert de veac. Abonamentul anual 260 Lei.

POSTA REDACȚIEI

A. M. în Huedin. Firește, că da. Minus. ulii clarissimi dela „Unirea“ blăjană, sunt chinuți de visuri urâte. E o maladie veche: *demonita papistă*. Ea le dă mereu vedenii cu icoana Maramurășului ortodox. De ce se tem, n'o să scape. Episcopia națională va fi reinviată acolo, unde își are o tradiție de secole. Imberbii pretind, că-i caraghios s'o înființăm pentru abia 15 mii de credincioși (?), uitând că episcopii unite dela Lugoj și Oradea n'au măcar credincioșii unui protopopiat ortodox, iar episcopia catolică armenească dela Gherla numără abia 3 mii de suflete. Atunci? Să zimbim de ușurință cu care tinerii gazetari cad în laț. Căci ei uită dela mână pân' la gură. Acuzând, că facem prozelitism în Maramurăș, prin „exploatarea de mici nemulțumiri locale ale unor grupuri de răsărați“, nu mai știu ce scriau abia luna trecută în Nr. 48, unde se laudă cu spargerea ortodocșilor dela Arpașul-de-sus, Ocna-de-fier etc. și laudând Statul că a dat concurs uniților la Simerău. Observă cele două morale papistase: *apologia* Statului când servește catolicismul, *denigrarea* lui când ocrotește ortodoxia (cazul dela Ocna-Șugatag). Deci, să-i privim cu indulgența cuvenită unor infirmi nărași, și să ne vedem de treabă.

Pr. V. C. în Ch. Abia vom putea publica „mulțumita publică“, și ea excesiv de lungă. Este de sigur t ist, că preoții unguri au izbutit, pe când ai noștri su t tot în așteptare. Sunt speranțe să înceteze în curând nedreptatea.

STATUTELE

Asociației Profesorilor dela Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale „Regele Carol al II-lea“ din Cluj.

I. Numele, sediul și scopul Asociației.

Art. 1. Se înființează o asociație sub denumirea „Asociația Profesorilor dela Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale „Regele Carol al II-lea“ din Cluj.

Asociația este persoană juridică. Sediul ei este în localul Academiei Comerciale din Cluj Str. Șaguna 11.

Art. 2. Scopurile Asociației sunt:

- Să servească idealurile Academiei, ca aceasta să răspundă menirii ei științifice și social-economice în viața Statului Românesc;
- să susțină și să apere interesele profesionale ale membrilor ei;
- să cultive spiritul de prietenie și de solidaritate între membrii ei.

II. Mijloace.

Art. 3. Mijloacele Asociației pentru realizarea scopurilor sale, sunt de două feluri: spirituale și materiale.

Art. 4. Mijloacele spirituale:

a) *Extensiunea academică*, instituție ce ia ființă prin statutele de față, chemată să popularizeze adevărurile științelor economice-sociale și alte probleme culturale, și să contribuie la organizarea națională a comerțului și industriei, prin ținerea de conferințe publice în Cluj și în celelalte orașe ardelenne, prin tipărirea de broșuri, prin aranjarea de cursuri (Academie populară) etc. Amănuntele de funcționare a Extensiunii se vor determina printr'un regulament.

b) *O revistă de specialitate* în care să se dezbătă cu precădere curente de gândire economică-socială și soluțiunile practice impuse de realitățile românești.

c) Sprijinirea editării manualelor didactice și altor lucrări științifice, scrise de membrii Asociației pentru uzul studenților și al profesioniștilor.

d) Organizarea de excursii științifice în grup și de călătorii de studii individuale, atât în țară cât și în străinătate.

e) Colaborarea cu organizațiuni similare în vederea aceluiași interese profesionale.

Art. 5. Mijloace materiale:

a) Cotizațiile fixe și ocazionale ale membrilor.

b) Subvenții din partea Academiei Comerciale, a Ministerelor și a altor instituțiuni de Stat și particulare.

c) Donațiuni.

d) Venituri dela conferințe, publicațiuni, festivaluri, cursuri etc.

Art. 6. Pentru servirea și apărarea intereselor profesionale ale membrilor, se creează un „fond special“ din care să se acorde ajutoare și împrumuturi, mai ales pentru caz de boală grea sau de nenorociri familiare.

Art. 7. Fondul special se alimentează:

- Din cotizațiile membrilor;
- din subvenția anuală a Academiei Comerciale;
- din ajutoare dela Stat, institu-

țiuni particulare și binevoitori ai Asociației.

Art. 8. Asociația va avea pentru scopurile ei o Casă de Credit și Economie, care va fi pusă în funcțiune la o dată ulterioară prin hotărârea Adunării Generale.

III. Membri.

Art. 9. Pot face parte din Asociație: Profesorii titulari, agregații, conferențiarii, suplinitorii și asistenții, activi și pensionari ai Academiei Comerciale.

Art. 10. Calitatea de membru se dobândește prin înscriere, aprobată de comitet, și prin plata cotizației.

Art. 11. Fiecare membru plătește o cotizație lunară stabilită de către Adunarea Generală. Cotizațiile ocazionale se hotărăsc din caz în caz de către Comitetul Asociației.

Art. 12. Calitatea de membru se pierde: prin neîmplinirea obligațiilor statutare, prin demisie, prin eșirea din învățământ și prin acțiuni contrare Asociației sau Academiei. Hotărârea o dă Adunarea Generală prin vot secret și cu majoritate de două treimi a membrilor prezenți.

Art. 13. Membrii au dreptul să fie aleși în comitetul de conducere, de administrație și de control, să ia parte cu vot deliberativ la adunările generale și să se bucure de avantajile prevăzute în statute.

IV. Conducerea, administrația și controlul.

Art. 14. Asociația este condusă de un comitet compus din: un președinte, un vicepreședinte și un secretar, recrutați dintre profesorii titulari și agregați. Asociația este reprezentată în toate afacerile ei de către președinte, iar în lipsa lui de către vicepreședinte.

Art. 15. Alegerea comitetului se face prin vot secret de către Adunarea Generală, pe un termen de doi ani. Membrii pot fi realeși.

Art. 16. Adunarea Generală alege prin aclamațiune și pe termen de un an Comitetul de cenzori compus din doi membri; deasemenea alege un casier și un contabil pe termen de doi ani. Casierul are răspundere materială pentru gestiunea lui.

Art. 17. Atribuțiunile comitetului de conducere sunt:

a) Să elaboreze programul de muncă al Asociației în conformitate cu prevederile statutare și să se îngrijească de executarea lui.

b) Să întocmească bugetul de cheltuieli și venituri și să-l aplice, după ce el a obținut aprobarea Adunării Generale.

c) Să remunereze după posibilitate și sub rezerva ratificării Adunării Generale, munca de ori ce natură depusă de membri în interesul Asociației.

d) Să întocmească raportul anual

și contul de gestiune și să le supună Adunării Generale.

Art. 18. Atribuțiunile Comitetului de cenzori, ale casierului și contabilului sunt în genere cele obișnuite pentru asemenea funcțiuni.

Art. 19. Comitetul de conducere se convoacă de către președinte de câte ori cere trebuința, dar cel puțin de 4 ori pe an. Hotărârile se iau cu majoritate. La ședință pot fi chemați pentru informații atât casierul cât și contabilul. Anul de gestiune începe la 1 Ianuarie.

V. Adunarea Generală.

Art. 20. Adunarea Generală se compune din toți membrii Asociației. Ea se întrunește în sesiune ordinară de două ori pe an și anume în lunile Ianuarie și Iunie. Se pot ține și sesiuni extraordinare, când Comitetul le socotește necesare. Cu motivare în scris către Comitet pot cere asemenea sesiuni și cinci din membrii Asociației.

Art. 21. Adunarea Generală poate delibera numai cu majoritatea membrilor Asociației. În caz contrar se face o nouă convocare cu termen de opt zile, când se pot lua hotărâri cu majoritatea simplă a celor prezenți, ori care ar fi numărul lor.

Art. 22. Atribuțiunile Adunării Generale sunt:

a) Alege Comitetul de conducere, Comitetul de cenzori, pe casier și contabil.

b) Se pronunță asupra raportului de activitate, prezentat de Comitet.

c) Stabilește directivele pentru munca din viitor a comitetului.

d) Aprobă bugetul de cheltuieli și venituri și dă descărcarea pentru gestiunea financiară.

VI. Dispoziții tranzitorii.

Art. 23. Modificarea statutelor de față este de atribuția Adunării Generale.

Art. 24. Asociația se poate desființa numai de o Adunare Generală anume convocată în acest scop, la care să ia parte majoritatea membrilor. Hotărârile trebuie să întrunească două treimi din voturile celor prezenți.

Art. 25. În cazul desființării averea Asociației trece asupra Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale „Regele Carol al II-lea“ din Cluj.

Aceste statute au fost votate cu unanimitate în adunarea generală de constituire, ținută în Cluj la 19 Iunie 1934

Președinte:

Prof. I. Mateiu.

Secretar:

Prof. Dr. A. Gociman.

Tribunalul Cluj Nr. 1673/934/5. Pers. jur. Certific, că aceste Statute s'au înscris la p. 307 din tom. I. al registrului asociațiilor, recunoscute ca persoane juridice, conf. art. 17. al Regul. legii pentru persoanele juridice. Cluj 19 Nov. 1934. L. S. Grețier indescifrabil. Pentru conformitate indescifrabil exp.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.